

AZ INSPIRÁCIÓ

ÖTVEN ARCA

J.K. Rowling (1965 -)

A mára már híres brit író nő elvált, egyedülálló anyukaként segélyekből élt Edinburgh-ban, amikor is 1990-ben egy Manchesterből London King's Cross pályaudvarára tartó vonaton elkezdte írni az első Harry Potter-regényt.

Egyszer a New Yorker lapnak úgy jellemezte akkori önmagát, hogy "annyira szegény voltam, amennyire csak lehet a modern Nagy-Britanniában valaki, anélkül, hogy hajléktalannak számítana ". A nehézségei idején klinikai depressziót is diagnosztizáltak nála, sőt még öngyilkosságot is fontolgatott.

Mindannyian inspirációt meríthetünk Rowling sikerhez és bátorsághoz vezető útjából.

Fénykép Daniel Ogren által - Flickr:
100405 EasterEggRoll 683. CC BY 2.0

Emily Blunt (1983 -)

A szépséget és intelligenciát tökéletesen egyesítő Emily Blunt az Egyesült Királyságban, Londonban töltötte gyermekkorát. Héttől tizennégy éves koráig a dadogás határozta meg életét. Beszédhibája még az alapvető társalgást is megnehezítette, és csak egy tanár véletlen javaslatára tudta azt legyőzni, aki azt ajánlotta, hogy próbálja ki magát a színészetben. Míg a beszédtanárok nem váltak be, addig a színészet igen, és Emily karrierje ekkor el is indult.

Malala Yousafzai (1997 -)

A 25 éves pakisztáni Malala neve világszerte ismert, több mindenen ment keresztül, mint amit a legtöbb felnőtt a saját életében valaha átél. 2009-ben, amikor Malala mindössze 11 éves volt, blogot kezdett írni a tálib uralom alatti életéről, és a lányiskolák bezárásával kapcsolatos tálib fenyegetések ellen nyíltan felszólalt. 15 éves volt, amikor hazájában, Pakisztánban a tálib fegyveresek többször meglőtték, de túlélte. Megjelentette önéletrajzát, és továbbra is határozottan kiáll a lányok oktatásáért, különösen Pakisztánban. Malala a világ legfiatalabb Nobel-díjasa is, 2014-ben nyerte el a Nobel-békedíjat.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Oprah Winfrey (1954 -)

A beszélgetős műsorok királynője és bizonyos értelemben egész Amerika koronázatlan királynője. Nagyon kevés ember ment keresztül olyan traumán, mint amin az amerikai tévésztár Oprah, és még kevesebben tették ezt sikeresen. Oprah a születésétől fogva nehézségekkel küzdött, szegénységben nevelkedett fiatal, egyedülálló anyjával, majd 9 évesen megerőszkolták, teherbe esett, végül 14 évesen elvesztette gyermekét. A saját elmondása szerint ezek a pillanatok segítettek, amikor karrierje sikeréért küzdött. És ennek bizonyossága, hogy 19 évesen már a helyi esti híradó társműsorvezetője volt. Ma már szinte a Földön mindenki tisztában van vele, hogy ki is ő.

Martine Wright (1972 -)

Az egyik kevésbé ismert név ezen a listán, de nem szabad elfeledkezni róla sem. Martine Wright brit sportoló egyike volt a 2005-ös londoni robbantásokban megsérült embereknek. A balesetben mindkét lábát elvesztette, de kevesebb, mint egy évtizeddel a baleset után bekerült a paraolimpiai válogatott csapatba. Martine tagja volt a 2012-es londoni brit ülőröplabda-válogatottnak, és a fogyatékkal élők sportjának nagykövete.

Ellen Johnson-Sirleaf (1938 -)

2006 januárjában lépett hivatalba Libéria elnökeként, ezzel pedig ő lett az első női államfő Afrikában. Bevezette az információs szabadságról szóló törvényt (az első ilyen jellegű törvényt Nyugat-Afrikában). A libériai polgárháború alatt elkövetett bűntettek felgöngyölítéséhez létrehozta az Igazságtételi és Megbékélési Bizottságot. Globális ikonná vált a diktátorok, a korrupció és a szegénység elleni küzdelem iránti elkötelezettségével és a nők szerepvállalásának erősítésével. Sirleaf elnökasszony és két másik női vezető 2011-ben Nobel-békedíjat kaptak a béke, a demokrácia és a nemek közötti egyenlőség előmozdításában játszott erőszakmentes szerepükért.

Susan B. Anthony (1820-1906)

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Susan B. Anthony az Egyesült Államokban nőtt fel egy aktivizmusban és társadalmi igazságosságban nagy szerepet vállaló kvéker családban, ami arra ösztönözte őt, hogy a nők választójogának, a nők tulajdonjogának és a rabszolgaság eltörlésének szószólója és harcosa legyen. 1872-ben, hogy tiltakozását fejezze ki az akkori választójogi helyzettel kapcsolatban, Anthony megpróbált szavazni az elnökválasztáson, ami miatt letartóztatták. Bár Anthony soha nem szavazhatott legálisan életében, az 1920-ban ratifikált 19. alkotmánymódosítás, amely garantálja a nők választójogát a "Susan B. Anthony-kiegészítés" nevet kapta.

Drew Barrymore (1975 -)

Drew Barrymore amerikai színésznő már egyéves kora előtt szerepelt a tévéképernyőn reklámokban, és mire betöltötte a hetedik életévét, már első nagy filmszerepét játszotta az E.T., a földönkívüliben. A világ egyik leghíresebb gyereksztárjaként vált ismertté, de tinédzserkorában szó szerint összeomlott. Az ivás és a dohányzás már tizenéves kora előtt az életének része volt, 13 éves korára pedig már a kokain is megjelent a színen. Annak ellenére, hogy sok évet vesztett el az életéből a komoly tinilázadás és a többszöri elvonókúrák miatt, Drew talpra állt, és ma is Hollywood egyik fő színésznője, rendszeres filmszerepekkel. Emellett elismert rendező és fotós is.

Wangari Maathai (1940-2011)

Wangari Maathai kenyai tudós, professzor, környezetvédelmi és politikai aktivista volt. Ő alapította a Zöld Öv Mozgalmat, egy közösségi kezdeményezést, amely a nők szerepének erősítését tűzte ki célul az állampolgári nevelés és a környezetvédelem révén. Ő volt az első nő Kelet- és Közép-Afrikában, aki doktori címet szerzett. A fenntartható fejlődés, a demokrácia és a béke érdekében végzett munkájáért 2004-ben Nobel-békedíjjal tüntették ki, és ezzel ő lett az első afrikai nő és az első környezetvédő, aki megkapta a díjat.

Nadia Murad (1993 -)

Nadia Murad iraki jezidita aktivista a háború által sújtott nők és gyermekek segítéséért folytatott küzdelem egyik kiemelkedő hangja. 2014-ben az Iszlám Állam elrabolta és három hónapig fogva tartotta. Ez idő alatt szexuális és fizikai erőszakot szenvedett. Szabadulása után ő volt az első személy, aki az ENSZ Biztonsági Tanácsa előtt az emberkereskedelemtől felszólalt. Ő az alapítója a Nadia's Initiative nevű kezdeményezésnek is, amely a népiirtás és az emberkereskedelem áldozatainak segít. 2018-ban Denis Mukwegével együtt megkapta a Nobel-békedíjat "a szexuális erőszak mint háborús és fegyveres konfliktusok eszközének megszüntetése érdekében végzett munkájukért". Ő az első iraki és az első jezidita, aki Nobel-díjat kapott.

Fénykép: Ken Opprann / Nobel Media

Marie Curie (1867 – 1934)

A Varsóban született Marie Curie 1906-ban a Sorbonne (más néven a Párizsi Egyetem) általános fizikával foglalkozó első női professzora. Mind fizikából, mind matematikából mesterdiplomával rendelkezett, és ő volt az első nő, aki tudományos doktori címet szerzett. Madame Curie volt az első, aki két Nobel-díjat is kapott: az elsőt fizikából 1903-ban férjével, Pierre Curie-vel és Henri Becquerel-lel közösen, a spontán sugárzással kapcsolatos tanulmányaikért, a másodikat pedig kémiából 1911-ben a radioaktivitással kapcsolatos munkájáért.

Charlize Theron (1975 -)

A Dél-Afrikában született Charlize fiatalon olyan traumán ment keresztül, amit a legtöbb ember soha nem tapasztal életében. 1991-ben szemtanúja volt annak, ahogy édesanyja lelőtte és megölte az apját. Apja hosszú éveken át bántalmazta őket, és Charlize 2004-ben beszélt erről az élményről elsőként nyíltan, kitérve arra, hogy apja milyen félelmetes is tudott lenni. A képernyőn futó karrierje a bánatai ellenére is csak sikereket hozott számára.

Danica Patrick (1982 -)

Amikor Danica Patrickot 2005-ben az Indianapolisi 500 mérföldes versenyen az év újoncának választották, az autóversenyzők világa már tudta, hogy egy készülőben lévő bajnokkal van dolga. Azonban még néhány évnek el kellett telnie addig, amíg a wisconsini születésű amerikai végül elérte az elkerülhetetlent. Erre 2008. április 20-án került sor az Indy Japan 300 versenyen. Patrick pályafutása 50. IndyCar indulása során több mint öt másodperccel előzte meg az első rajthelyről induló Helio Castroneves-t. A győzelemmel Danica lett az első nő, aki IndyCar futamot nyert.

Mary J. Blige (1971 -)

Sok más amerikaihoz hasonlóan a tehetséges zenész, Mary J. Blige függőségi problémái is gyermekkori szexuális zaklatásra vezethetők vissza. A New York-i Yonkersben, a hátrányos helyzetű Schlobohm lakótelepen nőtt fel, amely nehézségei csak súlyosbították az átélt traumatikus eseményt, amivel Blige egész tinédzserkorában képtelen volt megbirkózni. Blige szerint ebben a környezetben szinte lehetetlen volt támogatást szerezni, míg végül a nagyra becsült zenésztárs, Whitney Houston 2008-ban bekövetkezett halála ébresztette rá, hogy változtatnia kell. Szerető férje, Kendu Isaacs segítségével azóta feldolgozta a traumát, és leküzdötte az egészségtelen megküzdési mechanizmusokra való támaszkodását.

Adele (1988 -)

A brit énekesnő, Adele nyíltan beszélt korábbi alkoholizmusával kapcsolatos küzdelmeiről. A sztár fellépések előtt szorongással küzdött. A megjelenése miatt aggóató Adele ivott, hogy csökkentse pesszimista érzéseit, ami fokozatosan alkoholfüggőséghez vezetett. Adele szerint akkor érte el a mélypontot, amikor olyan részegen lépett színpadra, hogy elfelejtette az egyik dalának szövegét. Ebben a pillanatban döntötte el, hogy foglalkoznia kell az alkohollal való problémás kapcsolatával, és rájött, hogy függőségi problémái vannak. Adele 2009-ben a környezetében élők támogatásával abbahagyta az alkoholfogyasztást, és most másokat is arra bátorít, hogy keressenek segítséget ilyen gond esetén.

Serena Williams

(1981 -)

Az amerikai teniszező Williams minden idők legjobbja. Rekordszámú, 23 Grand Slam-győzelmet szerzett egyesben - köztük az Australian Opent terhesen nyerte meg -, és még mindig van ideje vállalkozóként és divattervezőként

tevékenykedni. De ez nem jelenti azt, hogy nem szenvedett - egyik testvérét egy autós lövöldözésben veszítette el.

Williams egyszer azt nyilatkozta a The National lapnak:

"Szerintem egy bajnokot nem a győzelmek határozzák meg, hanem az, hogy hogyan tud talpra állni, amikor elbukik. Én már többször elestem. Minden alkalommal csak felállok, leporolom magam, imádkozom, és képes vagyok jobban csinálni, vagy képes vagyok visszatérni arra a szintre, ahol szeretnék lenni".

Vera Wang (1949 -)

A kínai származású amerikai Vera Wang a világ egyik legismertebb divattervezője, de eredeti álma nem a divat volt. Wang profi műkorcsolyázó akart lenni, de 1986-ban nem került be az amerikai olimpiai csapatba. Csak ezután kapott egy kiskereskedelmi állást egy New York-i Yves Saint Laurent butikban, majd két évvel később a Vogue-nál találta magát. Divatbirodalmának gyökere a kudarc. "Amikor elesel - amit meg kell tenned, ha meg akarsz tanulni korcsolyázni -, azonnal összeszeded magad, és újratekzed" - mondta Wang 2013-ban a Business of Fashionnek. "Nem szabad hagynod, hogy bármi is elriasszon téged."

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Marie Van Brittan Brown

(1922–1999)

Brown amerikai ápolónő aggódott személyes biztonságáért, mikor egyedül kellett otthon lennie; a New York-i Queensben egyre nőtt a bűnözés, és a rendőrség lassan reagált. Úgy gondolta, kevésbé érezné magát kiszolgáltatottnak, ha látná, ki áll az ajtaja előtt anélkül, hogy kinyitná azt. Férjével, aki villanszerelőként dolgozott, létrehoztak egy négy kukucskáló nyílásból és egy mozgatható kamerából álló rendszert, amely vezeték nélkül kapcsolódott a hálósobájukban lévő monitorhoz. Egy mikrofon lehetővé tette a beszélgetést a kint tartózkodó személlyel, a gombok pedig a riasztást vagy az ajtó távolról való kinyitását. Brown díjat kapott a Nemzeti Tudományos Bizottságtól igazán innovatív ötletéért, amely később az összes modern otthoni biztonsági rendszer alapjává vált.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Theodóra bizánci császárné (500 körül – 548)

Theodóra szerény színésznői pályafutásából I. Iusztinianosz császárral kötött házassága révén a Kelet-római Birodalom császárnőjévé vált. Nagy befolyással rendelkezett férje felett, és ennek következtében személyesen intézte politikai ügyeiket, és diplomáciai kapcsolatokat épített más külföldi vezetőkkel. Talán saját neveltetése által inspirálva a történelem egyik első uralkodója volt, aki elismerte a nők jogait.

Megváltoztatta a válási és vagyoni jogi törvényeket, hogy nagyobb előnyöket biztosítson a nőknek, kolostorokat épített a volt prostituáltak számára, szigorúbb büntetést vezetett be a nemi erőszakért, és megtiltotta a fiatal lányokkal való kereskedést.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Émilie du Châtelet (1706-1749)

Francia természetfilozófus, író és matematikus, fizikus, aki fordítások és fizikai kommentárok közzétételével sokat tett a szkeptikusok meggyőzéséért, azaz hogy Newton gravitációs elmélete helyes.

Mindig is a matematika és a fizika területén igyekezett műveltséget szerezni - anyja legnagyobb félelmére, aki azzal fenyegetőzött, hogy tizenévesen zárdába küldi -, de nem hagyta, hogy neme az ambíciói útjába álljon; állítólag kidobták egy kávéházból, ahol férfi tudományos értelmiségi gyűltekek össze, de ő hazament, felöltözött férfiruhába, majd álruhában tért vissza! Émilie imádott anya lenni, táncolni és vacsora partikat adni, és azt állította, hogy az életben a legfőbb célja az volt, hogy jól érezze magát - de ugyanannyi örömét lelte a **tanulásban is.**

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Mary Seacole (1805-1881)

Amikor kitört a krími háború, a jamaikai-skót Mary egyike volt annak a két kiváló ápolónőnek - Florence Nightingale mellett -, akik a sebesülteket ápolták, és a karibi gyógynövényekről szerzett ismereteire támaszkodva gyógyította a sérült katonákat a csatatéren. Miután felajánlotta szolgálatait a hadügyminisztériumnak és faji hovatartozása miatt elutasították azt, saját maga finanszírozta az utazását a krími Balaklavába, ahol létrehozott egy "brit szállodát", amiben a veteránok összegyűlhetnek. Mary 1991-ben posztumusz megkapta a Jamaikai Érdemrendet, 2004-ben pedig a történelem legnagyobb hatású fekete britjei közé választották.

Ada Lovelace

(1815-1852)

Az angol Ada Lovelace, akit egyesek az első számítógépes programozónak tartanak, a matematika és a tudományok iránt érdeklődve nőtt fel, szembeszállva a korabeli osztályával és nemével kapcsolatos elvárásoknak. Élete 17 éves korában megváltozott, amikor is megismerkedett Charles Babbage tudóssal, és "tolmácsnőjeként" kezdett el tevékenykedni, miközben a tudós a differenciálgép és az analitikus gép fejlesztésén dolgozott. Később kiderült, hogy Ada meglátásai Babbage találmányaival kapcsolatban messze meghaladták a férfiét - míg ő csupán matematikai gépeket látott bennük, amelyek számításokat tudtak végezni, addig Ada felismerte, hogy azokban mindenféle összetett folyamatok végbemehetnek. Ma már széles körben a számítástechnika egyik legfontosabb történelmi személyiségéként tartják számon.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Alice Milliat (1884-1957)

Alice, egy francia evezősnő a női sport egyik legfontosabb úttörője volt. Megszervezte az első női világjátékokat, abban az időben, amikor az olimpiai játékokon még nagyon kevés női versenyszám volt.

Az ő lobbitevékenysége vezetett oda, hogy 1928-ban a női atlétika versenyszáma bekerült az olimpiára, és elindította a nők szélesebb körű reprezentációjáról szóló globális párbeszédet, amely a mai napig is tart.

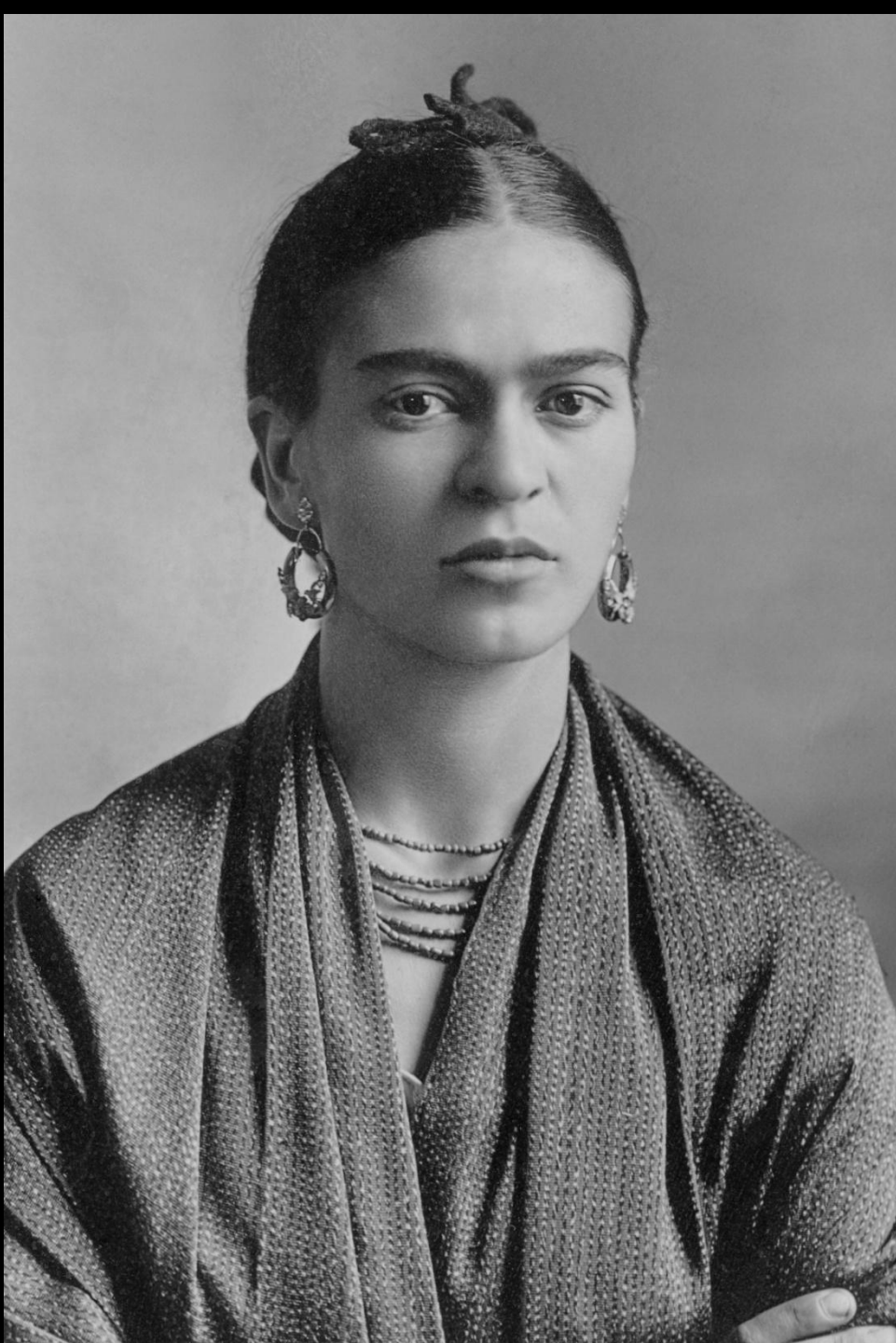
Gabriela Mistral (1889-1957)

A chilei Gabriela Mistral tanárként kezdte pályafutását. Az oktatás mindenki számára elérhetővé tételéért küzdött, és jelentős szerepet játszott a chilei iskolarendszer reformjában. Ezt követően költő-diplomata lett, és ő az első latin-amerikai, aki irodalmi Nobel-díjat kapott érzelmes lírai költészetéért, amely az erkölcs, az anyaság, a szerelem és a latin-amerikai identitás témáit járja körül.

Judit Polgár (1976 -)

A magyar Polgár Judit sakkmester, akit a történelem legerősebb női sakkozójának tartanak. Tizenkét éves korától (1989-től) egészen 2015-ig a világ első számú női játékosa volt. 9 éves volt, amikor először nyert nemzetközi sakkversenyt, és még tinédzserkora előtt képes volt évtizedekkel idősebb nagymestereket legyőzni. Tizenöt évesen ő volt minden idők legfiatalabb sakknagymestere. Férfi versenyeken indult, elutasítva azt a széleskörű nyomást, hogy csak nők ellen versenyezzen. Az elmúlt években a gyermekek oktatására összpontosít, könyveket ír, és azon dolgozik, hogy a sakkozás ismeretei beépüljenek a tananyagokba.

Frida Kahlo (1907-1954)

Frida Kahlo mexikói művésznő lenyűgöző művei a nemét, osztályát, identitását és faji hovatartozását járják körül a mexikói társadalmon belül. Ő volt az első mexikói művész, akinek alkotásait kiállították a párizsi Louvre-ban. Számos sikeres kiállítása volt. Különc személyiségéről jól ismerték társadalmi és politikai körökben, de egészen az 1970-es évekig viszonylag kevésbé ismerték el. Ma Frida a művészettörténet fontos alakja, valamint a mexikói származásúak, az LMBT- és a feminista mozgalmak ikonikus személye.

Mary Anderson (1869-1953)

Az amerikai Mary Anderson már ingatlanfejlesztőként és farmerként tevékenykedett, amikor 1902-ben New Yorkban járt, és egy olyan villamoson utazott, ahol a vezetőnek ki kellett nyitnia a szélvédő üvegablakait, hogy átlásson a zuhogó havas esőn. Amikor hazatért Alabamába, nekilátott egy megoldás kidolgozásának. Az általa kifejlesztett eszköz a jármű belsejében lévő kart használta a szélvédőn lévő gumilap vezérlésére. Meglepő módon az autógyártók kezdetben nem látták meg a találmányában rejlő értéket. Azonban 1922-ben a Cadillac lett az első autógyártó, amely minden járművébe beépítette a szélvédőtörlőt, és miután Anderson szabadalma lejárt, hamarosan alapfelszereléssé vált.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Nicki Minaj (1982 -)

A Trinidadon született Minaj élete első öt évét a nagymamájával töltötte, mivel szülei a jobb élet reményében Amerikába költöztek. Miután újraegyesült szüleivel, a New York-i Queensben lévő otthonukba költözött. Ekkorra Minaj édesapja már súlyos kokainfüggőségben szenvedett, ezért gyermekkorát rettegésben töltötte tőle lánya. Fizikailag és verbálisan is bántalmazta, és még a családi házat is felgyújtotta. De nézzünk rá most! Minaj ma már az egyik legnagyobb rap- és zenei sztár, akit világhírneve és furcsa stílusa miatt soha nem fognak elfelejteni.

Grace Hopper (1906-1992)

A matematikus és az amerikai haditengerészet tartalékos tisztje akkor kezdte informatikai pályafutását, amikor még minden programot numerikus kóddal írtak. Hopper rájött, hogy a programozás egyszerűbb lenne, ha az emberek a saját nyelvükön kódolhatnának. 1952-ben feltalálta az első fordítóprogramot, lényegében megtanítva a számítógépeket "beszélni". Időbe telt, amíg kollégái felismerték, hogy sikerrel járt: "Senki sem hitte el... Azt mondták, hogy a számítógépek csak számolni tudnak".

Társfeltalálója volt a COBOL számítógépes nyelvnek, az első univerzális programozási nyelvnek, amelyet az üzleti és kormányzati szférában használnak. Hopper hosszú haditengerészeti karrierjében - amelynek során különleges elnöki kinevezéssel ellentengernagyirangot ért el - különösen büszke volt arra, hogy fiatalokat taníthatott.

Hedy Lamarr (1914-2000)

Hedy Lamarr osztrák-amerikai színésznő a fekete-fehér filmek korszakának egyik legelbűvölőbb sztárja volt, de egyben a GPS, a Bluetooth és a Wi-Fi technológia alapját képező találmány egyik szülője is, aki tehetséges matematikus és mérnök is volt. A II. világháború kitörésekor George Antheil zenésszel és zeneszerzővel közösen kidolgozta a "frekvenciaugrás" ötletét, amellyel a torpedóvezérlő jeleket titkosítani lehetett, megakadályozva, hogy az ellenség eltérítse a torpedókat az útvonaluktól. Bár az amerikai haditengerészet 20 évig nem foglalkozott a technológiával, végül 1962-ben, Kuba blokádja során alkalmazta azt. Azóta Lamarr szórt spektrumú technológiája a ma használt hordozható készülékek alapjává vált.

Mileva Marić (1875-1948)

Albert Einstein egyetlen női tanítványa, a szerb Mileva Marić 1903-ban feleségül ment a nagy elméleti fizikushoz. Sokan úgy vélik, hogy Mileva végezte a legtöbb munkát Einstein relativitáselméletének kidolgozásában, de egyesek ezt nem akarják teljesen elfogadni. Ami nem vitatható, az az a tény, hogy Mileva önmagában is kiváló matematikus volt, és képességei lehetővé tették számára, hogy olyan helyeken tanuljon, ahová a legtöbb nő számára akkoriban nem volt törvényes a bejutás.

Stephanie Kwolek (1923-2014)

Stephanie Kwolek vegyész a pennsylvaniai Pittsburgh közelében született lengyel bevándorlók gyermekeként. Kwolek orvosnak készült, de miután felfedezte a kémia iránti szenvedélyét, ezzel kezdett foglalkozni. 1964-ben találta fel a kevlárt, egy félresikerült kísérlet során. A kísérlet nem úgy működött, mint kellett volna, de ahogy Kwolek közelebbről megvizsgálta, felfedezte, hogy az előállított szálak ötször erősebbek az acélnál. A kevlárt azóta a tűzoltók csizmáitól kezdve az űrhajók alkatrészein át mindenhez használják, de a leghíresebb a golyóálló testpáncélban való felhasználásáról: a kevlármellények 1970-es évekbeli bevezetése óta legalább 3000 rendőr életét mentették meg, valamint számtalan emberét a harctereken.

Fénykép: Time Magazine

Élisabeth Louise Vigée Le Brun (1755-1842)

Élisabeth teljesen autodidakta módon, nagy akadályok ellenére is (amivel a 18. század végi Párizsban minden nőnek szembe kellett néznie) művész lett, és az európai történelem legzavarosabb időszakában tevékenykedett aktívan. Marie Antoinette közbenjárására 28 évesen felvették a Francia Akadémiára, négy női tag egyikeként. Vigée Le Brun különösen az arisztokrata nőkről készített rokonszenves portréiért dicsérték, amelyeket kortársainál természetesebbnek ítélték. A forradalom idején Párizsból menekülni kényszerült művésznő beutazta egész Európát, megbízásokat kapott Firenzében, Nápolyban, Bécsben, Szentpéterváron és Berlinben is, mielőtt visszatért Franciaországba.

Suzanne Ciani (1946 -)

SUZANNE CIANI
The Velocity of Love

Amerikai zenész, hangtervező, zeneszerző és lemezkiadóvezető, aki az 1970-es években filmekben és televíziós reklámokban felhasznált elektronikus zenéjével és hangeffektjeivel aratott korai sikert.

A siker azonban nem jött könnyen. A férfi producerek által uralt zenei színtéren elvárták tőle, hogy énekeljen és gitározzon, ne pedig az elektronikus hangszerén játsszon; így magának kellett fizetnie, hogy helyszíneket bérelhessen és felléphessen.

Suzanne ma is aktívan tevékenykedik, fellép és fiatalokat tanít az elektronikus zenére.

Fénykép: copyright S.Ciani

Telkes Mária (1900-1995)

A magyar származású feltaláló a napenergia-kutatás területén tevékenykedett, és számos találmánya miatt kapta a "napkirálynő" becenevet. Budapesten született jómódú családban, 1924-ben végzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, és még ugyanebben az évben az Egyesült Államokba költözött. A napenergia kutatását 1939-ben kezdte meg. A második világháború alatt feltalálta a szolárdesztillálót, egy hordozható sótalanító berendezést, amely a tengervízből napenergiával nyer vissza ivóvizet. A háború után megtervezte az első napenergiás fűtési rendszert a doveri napház számára, és számos más praktikus hőtechnikai eszközt talált fel egészen 1978-as nyugdíjazásáig, sőt, 90 éves koráig folyamatosan nyújtotta be szabadalmait. 95 évesen visszatért Budapestre, és még abban az évben elhunyt.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Maria Callas (1923-1977)

Maria Callas görög szopránénekesnő, más néven "La Divina", a 20. század egyik legnagyobb operaénekesnője. A New York-i Manhattanben született görög bevándorló szülők gyermekeként, és basáskodó anyja nevelte fel, aki eredetileg fiút akart.

Maria 13 éves korában Görögországban kapott zenei képzést, majd később Olaszországban alapozta meg karrierjét. Az 1940-es évek háborús szegénységén túl a színpadon szinte vaknak számító rövidlátással küzdve rengeteg botrányt élt át pályafutása során. Életművéért Grammy-díjat kapott, és a világ legtöbb jelentős operaházában fellépett.

Kristalina Georgieva (1953 -)

Kristalina Georgieva bolgár környezetvédelmi közgazdásznak, a Nemzetközi Valutaalap elnökének és ügyvezető igazgatójának vélekedése szerint a fejlett országoknak kötelessége lenne az alacsony jövedelmű országok segítése a nagyobb gazdasági szakadék elkerülése érdekében. Pályafutása során a Világbankcsoportnál is dolgozott. Bekerült a 2020-as Time 100-as listára, és 2010-ben az Év Európaijának választották.

Greta Thunberg (2003 -)

Svéd környezetvédelmi aktivista, aki azonnali cselekvésre szólítja fel a világ vezetőit a klímaváltozás enyhítése érdekében.

2018 augusztusában, 15 évesen kezdte el iskolai napjait a svéd parlament előtt tölteni, hogy "Iskolasztrájk a klímaváltozásért" feliratú táblát tartva erősebb éghajlatvédelmi fellépésre szólítson fel.

Miután Thunberg felszólalt a 2018-as ENSZ klímaváltozási konferencián, világszerte diáksztrájkokat tartottak. 2019-ben, hogy elkerülje a szén-dioxid-kibocsátást okozó repülést, Thunberg egy vitorlásokon Észak-Amerikába hajózott, hogy részt vegyen az ENSZ 2019-es klímaváltozási csúcstalálkozóján. Beszédét, amelyben elhangzott az ikonikus felkiáltás: "Hogy merészelitek?", széles körben átvette a sajtó, és még zenékben is felhasználták.

Kristin Harila (1986 -)

A norvég Kristin, aki korábban sífutó volt, jelenleg saját túravezető céget vezet, és síexpedíciókat kalauzol a sarkvidéken.

2021 májusában világrekordot állított fel, és ő lett a leggyorsabb nő, aki kevesebb mint tizenkét óra alatt megmászta a Mount Everestet és a Lhotse hegyet. Korábbi expedíciói és csúcsmászási kísérletei során elért sikerei arra inspirálták, hogy belevágjon egy újabb kihívásba, egy monumentális erőfeszítésbe: a történelem első nőjeként és a második emberként megmássza mind a 14 (db) 8000 méter feletti csúcstól mindössze 6 hónap alatt. Jelenleg azon az úton halad, hogy mindenkinél gyorsabban teljesítse ezt a teljesítményt.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Wendy Carlos

(1939 -)

Wendy Carlos (született Walter Carlos) amerikai zenész és zeneszerző, leginkább elektronikus zenéjéről és filmzenéiről ismert. A Rhode Islanden született Carlos fizikát és zenét tanult, majd 1962-ben New Yorkba költözött, hogy a Columbia Egyetemen zeneszerzést tanuljon. Az Electronic Music Centerben zenészekkel és technikusokkal együtt tanulva és dolgozva segített az R. Moog által készített első kereskedelmi forgalomban kapható billentyűs szintetizátor kifejlesztésében.

Carlos a Switched-On Bach (1968) című albummal vált ismertté, amely J. Sebastian Bach Moog szintetizátoron előadott zenéjét tartalmazza, és amely hozzájárult az elektronikus hangzás népszerűsítéséhez az 1970-es években, és három Grammy-díjat hozott neki.

Wang Xingjuan (1930 -)

Wang Xingjuan az első olyan civil szervezet alapítója Kínában, amely a nők társadalmi problémáira összpontosított. Elsősorban újságíróként és szerkesztőként dolgozott, majd amikor 1988-ban nyugdíjba vonult, úgy döntött, hogy teljes mértékben a nők helyzetének javításán dolgozik.

Ő szervezte meg az első forródrótot is a depresszióban szenvedő nők számára Kínában.

A forródróttal kapcsolatban végzett munkájának eredményeként rájöttek, hogy sok nőnek nincs kihez fordulnia, ha családon belüli erőszak áldozatává válik, így ezen a problémán is dolgoztak, és sok nőnek segítettek.

Karikó Katalin (1955 -)

Katalin Kisújszálláson nőtt fel egy kis házban, ahol nem volt folyóvíz, hűtőszekrény, sem televízió. Ennek ellenére általános iskolai tanulmányai során kitűnt a természettudományok terén. Miután a Szegedi Tudományegyetemen doktorált, tanulmányait a Magyar Biológiai Kutatóközpontban folytatta. 1985-ben a laboratórium elvesztette a finanszírozását, ezért elhagyta Magyarországot és az Egyesült Államokba költözött.

Karikó munkásságához tartozik az RNS immunogenitását elnyomó nukleozid-módosulások társfelfedezése. Amerikai szabadalmakkal rendelkezik a BioNTech és a Moderna COVID-19 vakcinákhoz használt, nem immunogén, nukleozid-modifikált RNS alkalmazásával kapcsolatban. Számos díjat kapott, többek között a Time Magazine 2021-ben az év hősénekként választotta.

Sofia Bekatorou (1977 -)

Sofia Bekatorou, a görög vitorlásbajnoknő indította el a hellén #MeToo mozgalmat, miután nyilvánosságra hozta a szexuális zaklatással és visszaéléssel kapcsolatos múltbeli élményeit, amely a Görög Vitorlás Szövetség egyik vezetőjét érintette.

Az interjú lemondási hullámot indított el a Szövetségben, és tömeges visszhangot váltott ki Görögország-szerte, és végül számos szereplőt arra ösztönzött, hogy előálljon saját szexuális zaklatásról és visszaélésről szóló történetével. Így Bekatorou, aki a 2016-os Rio de Janeiró-i játékokon Görögország első női zászlóvivője volt a nyári olimpiák történetében, kinyitotta Pandora szelencéjét a szexuális zaklatásról Görögországban.

Louise Mack (1870-1935)

A tasmaniai születésű Louise Mack volt az első női haditudósító, aki az Evening News és a londoni Daily Mail számára tudósított az első világháború során a frontvonalról. Később megjelentette emlékiratait és személyes beszámolóját Antwerpen 1915-ös német inváziójáról, A Woman's Experiences in the Great War (Egy nő tapasztalatai a Nagy Háborúban) címmel. Összesen 16 regényt publikált, és olyan tekintélyes hírforrásoknak írt, mint a Bulletin és a Sydney Morning Herald.

Elizabeth Kenny

(1880-1952)

Ez a nem akkreditált ausztrál ápolónő jelentős szerepet játszott a globális egészségügyi ellátásban, különösen a poliomielitisz (közismert nevén a gyermekbénulás), az izommozgást befolyásoló, járásképtelenséget eredményező fertőző betegség nem hagyományos kezelésének bevezetésében.

Falakat áttörve Kenny megkérdőjelezte a korábbi, a mozgásképtelenségre összpontosító kezelést, és ehelyett az izommozgást és a testmozgást támogatta. A gyermekbénulás kezelésében elért sikeres eredményei képezték az izomrehabilitáció, vagy ahogyan ma ismerjük, a fizioterápia (más néven fizioterápia) alapját.

Fénykép: State Library of Queensland/Flickr

Sky Brown (2008 -)

A japán anyától és brit apától született Sky Brown autodidakta gördeszkás, aki a YouTube videókból tanulta meg a gördeszkázás művészetét. 10 évesen ő lett a világ legfiatalabb profi gördeszkása. A Dancing with the Stars: Juniors táncos showműsor győztese 2020-ban egy gördeszkás baleset után halálközeli élményt élt át. Ma már Nagy-Britannia valaha volt legfiatalabb olimpiai érmeseként is ünneplik.

Bertha Benz

(1849-1944)

Bár az első tényleges autó feltalálása Karl Benz nevéhez fűződik, felesége és üzlettársa is óriási hatással volt az iparágra. Ő finanszírozta az első ló nélküli kocsit gyártását. 1888-ban fogta két fiát, és a Patent Motorwagen III-as modelljével 120 mérföldet vezetett Mannheimből Pforzheimbe anélkül, hogy férjének szólt volna. Ez volt az első alkalom, hogy valaki hosszú távon vezetett egy gépkocsit, Bertha pedig az útközben felmerülő összes technikai gondot kijavította. Bertha történelmet írt; az ő autózása eloszlatta az emberekben az autókkal szemben táplált félelmeket, és a Benz Patent-Motorwagen megkezdte az első eladásokat.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

Szent Milica hercegnő (1335 körül - 1405)

Milica hercegnőt a szerb történelem egyik leghíresebb asszonyaként ünneplik. Férje Lazar Hrebeljanović herceg volt. A koszovói csatában bekövetkezett halála után Milica régensként kormányozta Szerbiát. Ez idő alatt ő lett a történelem egyik első női diplomatája, aki személyes tárgyalásokat folytatott I. Bajazid szultánnal.

Milica hercegnő író is volt. Számos imát és vallásos verset írt. 1397-ben kiadta az "Egy anya imája" című művét.

Hatshepszt

(i.e. 1507 körül –
1458)

Mindössze a második nő, aki az ókori Egyiptomban fáraóként uralkodott, Hatshepszt megkérdőjelezte az ország patriarchális rendszerét azáltal, hogy egyik fiának régense lett, aki nem is az ő biológiai gyermeke volt. Sikeres uralkodását felhasználta arra, hogy egy női királyságot hozzon létre, uralkodását megünnepeleendő hatalmas templomokat építtetett, így kényszerítve a közvéleményt arra, hogy hozzá szokjanak ahhoz, hogy egy nőt lássanak ilyen befolyásos szerepben.

Muraszaki Sikibu (973 vagy 978 körül –1014 vagy 1031 körül)

Japán regényíró, költő és udvarhölgy a Heian-kori császári udvarban.

Leginkább a Gendzsi szerelmei szerzőjeként ismert, amelyet széles körben a világ egyik első regényének tartanak. Teljesítménye figyelemre méltó, tekintve, hogy a nők abban az időben nagyrészt ki voltak zárva az oktatásból.

Húszas évei közepén-végén ment férjhez, és két évvel a házasságkötésük után, férje halála előtt egy lányt szült. Bizonytalan, hogy mikor kezdte el írni a Gendzsi szerelmeit, de valószínűleg még házassága alatt, vagy nem sokkal özvegységét követően.

Fénykép : nyilvánosan hozzáférhető

A TE KÉPED

**A TE
TÖRTÉNETED**

***LÉGY TE A KÖVETKEZŐ
INSPIRÁCIÓ!***